

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України
до Європейського Союзу

28 липня 2025 року

Веде засідання голова Комітету КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Дякую, колеги. Якщо маємо кворум, тоді можемо розпочинати роботу щодо проведення засідання Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу.

Попередньо до порядку денного пропонувалося два законопроекти з реєстраційними номерами 13531 і 13533. Разом з тим, була пропозиція нашого колеги пана Вадима включити також до порядку денного законопроект номер 0330. І я вдячна секретаріату, що вони опрацювали. Якщо немає заперечень, колеги, то пропоную всі три законопроекти включити до порядку денного.

Хто за те, щоби тоді ухвалити такий порядок денний цього нашого засідання? Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климбуш-Цинцадзе – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення einstimmig.

Виходячи з того, що один із законопроектів, 0330, є таким, щодо опрацювання яких комітет визначено головним, то я пропоную з нього таки і розпочати. Це проект Закону про ратифікацію Фінансової угоди "Програма відновлення України III" Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком, як я сказала, номер реєстраційний 0330 від 22 липня 2025 року, поданий Президентом України.

Я дякую, що до нас підключилися перша заступниця міністра розвитку громад і територій України пані Альона Шкрум. Я так розумію, що, пані Альона, ви будете презентувати цей законопроект від міністерства. Правильно?

ШКРУМ А.І. Так. Так, я буду презентувати. Доброго дня всім.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, вам слово.

ШКРУМ А.І. Сподіваюсь, мене добре чути. Рада всіх бачити.

Колеги, це питання, ратифікація Фінансової угоди "Програма відновлення України III" Транш В між Україною та Європейським інвестиційним банком, надзвичайно важлива для нас угода. Чому? Тому що сума кредиту 100 мільйонів, кредит бере на себе держава і на 10 років, а період погашення може бути аж до 30 років. І далі ми надаємо ці гроші за визначеними критеріями, за прозорим відбором, ми надаємо їх громадам на реалізацію проєктів відновлення. Транш має бути спрямований на відновлення, відбудову, покращення критичної та соціальної інфраструктури, і пріоритет для нас як для країни під час угоди був визначений – це субпроєкти, розташовані в районах, де критично важлива соціальна інфраструктура зазнала пошкоджень, або руйнувань повністю, або пошкоджень, і перебуває під сильним тиском через вплив внутрішньо переміщених осіб. Тобто ми дивимося на ті прифронтові області, 11 як мінімум, які постійно під обстрілами, в яких найбільша кількість ВПО, і далі

ми передаємо ці транші громадам на відновлення саме тих речей, які були пошкоджені під час війни Російською Федерацією або повністю зруйновані. Це транш В, тобто у нас ще буде, якщо ми правильно це зараз все зробимо, ратифікуємо швидко, швидко виконаємо, громади швидко ці проекти імплементують, відбудують, то в нас ще буде, дай боже, транш С, це буде ще 50 мільйонів. І ця велика програма насправді вже триває аж з 2014 року - це була перша кредитна програма відновлення; далі була "Відновлення України", в 2020 році підписана; а тепер "Відновлення-3", в 2024 році. І от тепер у нас наступний транш.

Вибивати ці транші, скажу вам чесно, важче і важче. Тому ми змушені максимально тиснути на громади. І ті громади, які не витрачають ці гроші, не здатні зробити проекти або дуже-дуже довго роблять мінімальну проектну документацію, то ми вимушені у них або перерозподіляти ці гроші, або максимально їх пушити. Інакше нам просто як країні далі наступні транші не дадуть. Але зараз за рахунок зазначених програм уже більше 500 проектів на загальну суму 26 мільярдів гривень (це 595 мільйонів євро) вже було зроблено; 120 проектів ми повністю завершили станом на місяць назад; 76 проектів у нас знаходяться на тимчасово окупованих територіях, і ми не можемо їх завершити, там будівництво зупинено; а 215 проектів зараз продовжуються. В тому числі зараз під цей транш ми уже маємо заявки, і будемо їх перерозподіляти, і будемо, звичайно, оголошувати нові заявки. В 2025 році ми вже схвалили 130 проектів. Це 36 проектів були: енергетична стійкість громад, проекти розподіленої генерації для зими. 68 – це модернізація інфраструктури водопостачання, водовідведення, де вона була зруйнована або дуже пошкоджена. 21 проєкт – це медичні заклади, лікарні, житло внутрішньо переміщених – 5 проєктів і ще потенційно інші проєкти, які ми зможемо додати. Зрозуміло, що нам дуже важливо, щоб ми мали якомога швидше результати з ратифікації і виконання цих програм.

Як ми розподіляємо ці кошти, краще вам про це точно розкаже профільний заступник пан Олексій Рябикін. Але, в принципі, воно все

розподіляється на сьогодні через DREAM ...(Не чути) від Європейської комісії, Європейського інвестиційного банку про максимальну прозорість. Тобто ми вибираємо проекти через DREAM, оцінює їх систему DREAM без нашого абсолютно втручання. Далі, у когось є високі бали, у когось є низькі бали. Високі бали, це в тому числі коли громада не просто просить нас відновити школу, але й має, наприклад, якусь стратегію регіонального розвитку, розуміє, як вона працює з переміщеними особами і так далі, тобто це все підсвічується. І далі у нас є спільна комісія з Міністерством фінансів з міжнародними партнерами, з банками, яка вже кожен проєкт проговорює.

От, в принципі все, що я хотіла сказати. Тому дуже вас прошу ратифікувати цю фінансову угоду і дати нам можливість продовжити ці всі заходи з реалізації відновлення об'єктів соціальної і критичної інфраструктури, бо нам це надзвичайно треба, і, на жаль, таких об'єктів набагато більше, ніж ми зараз можемо таких програм розподілити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Альона.

Якраз ми зустрічалися з колегами і з представниками, і з керівницею ЄІБ в Україні. І звертаємо вашу так само увагу на те, що попри ту велику роботу, яка відбувається і робиться міністерством, потрібно, напевно, додаткові зусилля докласти для: а) інформування громад і б) навчання громад на подання на ці проєкти. Тому що є громади, які дійсно на сьогодні опанували це знання, це вміння, розуміють, як правильно оформити документи, а є громади які, на жаль, виключені з цього процесу з огляду на те, що не мають фахівців, які можуть якісно підготувати документи. І я думаю, що все-таки у нас є на сьогодні добра воля наших партнерів навчати через різні програми, обов'язково урядові програм чи ...(Не чути), умовно, чи інших донорів, які готові навчати громади, то, можливо, на це варто було б зробити додатковий акцент, я дуже би просила це взяти до уваги.

Колеги, чи є якісь запитання зараз... Вибачте, будь ласка, ви хотіли зреагувати.

ШКРУМ А.І. Я дуже коротко відреагую. Ви абсолютно праві. Тобто тут у нас, по-перше, ми обмежені трошки тими вимогами, які виставляє банк. Наприклад, ми не можемо відновлювати щось прямо безпосередньо близько до зони бойових дій, тому що банк переживає, що ці гроші просто будуть зруйновані на завтра новим бомбардуванням. Але ми ведемо перемовини. Тому що нам часто треба відновлювати це в тих районах, наприклад, Запорізька, Харківська, Сумська область, навіть в тих громадах, тих районах, де, так, це ризиковано, але якщо ми не будемо це відновлювати, люди звідти поїдуть, люди поїдуть на Західну Україну, це перше. А друге, вони поїдуть в Брюссель, в Німеччину, в Польщу, не будуть платити податки у нас, економіка буде падати. Тобто банк теж зацікавлений має бути в тому, щоб ці люди залишалися тут не тільки політично і безпеково, але економічно, і далі ми могли виплачувати цей кредит.

Тому, да, ми в постійних перемовинах. Насправді ми недостатньо, мабуть, використовуємо допомогу в тому числі парламенту. Я би просила вас, пані голово комітету, і, можливо, ваших колег, ми готові дати деякі тези, під час наступних перемов банку, щоб ви теж спробували з банком і з Європейським Союзом проговорити про ті речі, які нам треба, які нам на сьогодні не дають відновлювати.

А в чому важливість цієї програми, тобто це кредит, який бере держава, а далі ми надаємо громадам це на безповоротній основі як субвенцію з державного бюджету. Тому, якщо ми надаємо це якійсь громаді, а громада ці гроші не використовує два роки і нічого не робить, то або ми вимушені ці гроші у громади забирати, або ми маємо її всі вчити, пушити, домовлятися, особливо якщо місцева влада в громаді не зацікавлена, а таке теж є. Або ми змушені ці гроші забирати, тому що банк нам наступний раз скаже, а ви не витратили те, що у вас є, а чому ви просите про ще 100 мільйонів.

Тому тут теж, мені здається, треба відпрацювати це разом з вами і з комітетом як мінімум децентралізація місцевого самоврядування. І ми готові

дати ті громади, які дуже успішні, і ті, які, на жаль, неуспішні не тільки в тому, щоб вони отримали ці транші, а неуспішні в тому, щоб витратити кошти. Бо якщо вони в минулому були неуспішними, то ні банк, ні європейці не хочуть далі їм давати ці кошти, і громада опиняється в заручниках поганого адміністрування і управління влади.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Альона.

Ми точно готові до такої взаємодії, до співпраці, до спільного просування інтересів для того, щоби добитися додаткового фінансування, там ваші колеги якраз, один із заступників міністра Сергій Деркач був з нами на нашому виїзному засіданні, яке стосувалося нашої прикордонної інфраструктури. Я бачу, тут є в нас і пан Дейнеко. Ми вдячні якраз адміністрації Державної прикордонної служби за ту взаємодію, яка в нас є в цьому напрямку, і ми готові підключатися до того, щоби шукати додаткове фінансування там, де пріоритизовані розвиток тих чи інших пунктів пропуску на кордоні. Тому є цей напрямок, але також готові і до напрямку по відновленню теж підключитися.

Колеги, чи є запитання до пані Альони у членів комітету?

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Пані голову, не запитання – пропозиція. Ми з вами і з пані Альоною, в принципі, і з паном Ільковим, з іншими відомими ЦОВВами використовували також майданчик Конгресу місцевих регіональних влад, у нас є комісія номер 6, яка якраз просуває взаємодію з громадами, регіонами. У нас були вже позитивні кейси підключення всіх регіонів і громад саме на інформаційний майданчик. Хочу також поінформувати, що майже у всіх областях у нас за рішенням конгресу нарешті призначені заступники голів ОВА по напрямку євроінтеграції, якраз їм можна давати це завдання і запрошувати до координації. Тому що по DREAM ми вже проводили неодноразово інформаційні кампанії. Погоджуюся, здебільшого все залежить від спроможності, а інколи навіть від

простого знання іноземної мови. Це ми також беремо в роботу. Тому пропоную такий майданчик для подальшої співпраці використовувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Це точно один із майданчиків, який варто і потрібно використовувати, пані Марія, абсолютно слушно. Дякую.

Колеги, якщо немає запитань чи коментарів додаткових до пані Альони, тоді прошу Урядовий офіс, позицію.

ІЛЬКОВ О.М. Добрий день, Іванна Орестівна! Добрий день, члени комітету! Ні, в нас немає застережень до цього проекту акта, підтримуємо його ратифікацію.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я розумію, якщо немає запитань, то, напевно, і немає застережень і до проекту висновку комітету в колег членів комітету, тому пропоную винести на голосування рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти проект закону за основу та в цілому.

Хто – за, прошу голосувати.

Я – підтримую.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Рішення одностайне. Дякую, колеги.

Дякую, пані Альоно, що знайшли можливість підстрахувати вашого колегу, який не зміг підключитися.

ШКРУМ А.І. Дякую дуже, колеги. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, якщо нема... Я тобто розумію, що якщо пан Вадим пропонував включити це в порядок денний, можливо, ви, пане Вадиме, від комітету хотіли би доповідати?

ГАЛАЙЧУК В.С. Із задоволенням. Дякую, пані голово. Якщо колеги не заперечують, так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Я думаю, що колеги не будуть заперечувати.

_____. Підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. В нас із вами ці рішення відбуваються завжди в дуже демократичний ініціативний спосіб. Дякую. Тоді від комітету доповідатиме Галайчук.

Колеги, наступний пункт порядку денного, це вже стосується законопроектів, що належать до пріоритетних сфер адаптації законодавства України та законодавства Європейського Союзу і регулюються нормами і принципами СОТ та стосується зобов'язань України в рамках Ради Європи та Угоди про асоціацію. Це проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України "Про прокуратуру" щодо відновлення інституційної незалежності органів, що здійснюють досудове розслідування та процесуальне керівництво у справах про корупційні правопорушення. Законопроект з номером 13531 від 24 липня 2025 року,

поданий 48-а народними депутатами, серед яких є і пан Наливайченко, я. Головний ініціатор пані Інна Совсун.

Я так розумію, що пані Інни немає на зв'язку, але суть цього законопроекту, якщо коротко, то він повністю відновлює статус-кво до того, як був ухвалений Верховною Радою України ганебний 12414, який позбавляв САП і НАБУ незалежності, який, на жаль, надав зараз можливість призначати прокурорів у позаконкурсний спосіб, звільняти прокурорів достатньо свавільно, який підняв хвилю обурення українських громадян, чіткі застереження висловили наші партнери, як з Європейського Союзу, так зі Сполучених Штатів Америки. І незважаючи на всі застереження, які звучали в залі протягом обговорення, ухвалення 12414, він, на жаль, карколомними і блискавичними кроками був ухвалений, підписаний Головою Верховної Ради і підписаний Президентом і навіть оприлюднений у той самий день.

Я сподіваюся, що урок винесено з того, що відбулося, і ми зможемо всі спільно докластися до того, щоб цю ганьбу відмотати назад і поновити можливості для незалежної роботи Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, і, власне кажучи, не додавати ніяких обмежень додаткових в їхній роботі. Тому я би запросила зараз до слова, може, в такій послідовності...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Пані голово, я як співавтор два слова.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка. Буду вдячна, пане Валентине.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую.

Шановні колеги, я хотів би... повністю підтверджую все, що пані Іванна сказала, я також є співавтором і наголошую сьогодні на засіданні якраз на тому, що треба негайно скасувати обмеження насамперед для НАБУ і САП. І професійно поясню, чому така негайність? Щоб не зникли докази, фігуранти

проваджень і щоб все те, що стосується боротьби з корупцією, не було зупинено ані на день. Тому я б навіть рекомендував, якщо б підтримав мене комітет, рекомендувати Голові Верховної Ради на завтра, на післязавтра виносити, наприклад, починаючи з цього законопроекту, на голосування на пленарну сесію Верховної Ради України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я точно абсолютно підтримую те, що це потрібно робити нагально і робити дійсно чи завтра, чи вже післязавтра, не терпіти і не чекати до четверга. Мені взагалі незрозуміла ця затримка і це оголошення на четвер цього засідання. Соромно, якщо це пов'язано з тим, що якихось депутатів не можуть знайти і не можуть притягнути до Києва, я не знаю, з чим іншим це може бути пов'язане. Я розумію, що сьогодні, на жаль, частина депутатів знаходиться на прощанні з нашим колегою Ярославом Рушишиним у Львові. Це дуже болюча і сумна звістка для усіх нас – його загибель, його смерть. Але, разом з тим, думаю, що завтра це засідання вже точно можна було би проводити, і абсолютно підтримую, можливо, ми після обговорення цих законопроектів якраз з вами винесемо це на голосування серед колег членів комітету, можливо, зараз навіть ми можемо, я думаю, що в кінці ми можемо підвести підсумок уже під усіма нашими обговореннями і винести це на голосування і звернутися до Голови Верховної Ради від комітету з таким наполяганням щодо нагального невідкладного засідання. Тим більше, що ми працюємо у режимі засідання одного і на заклик, на виклик Голови Верховної Ради Верховна Рада України зобов'язана зібратися протягом 24 годин. І тому абсолютно незрозуміло, чому це все відкладається на такий довгий період часу.

Тоді, колеги, переходимо до обговорення цього законопроекту. В нас на зв'язку мають бути і керівники Національного антикорупційного бюро, і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, і НАЗК, інших органів. Тому

я, напевно, почну з Національного антикорупційного бюро України. Чи є пан Кривонос? Я перепрошую, може, я не всіх бачу просто на картинках.

КРИВОНОС С.Ю. Є. Дякую народним депутатам за запрошення.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, тоді вам слово, пане Семен.

КРИВОНОС С.Ю. Я коротко. В принципі, все те, що ми заявляли, ми за повне відновлення незалежності, процесуальної незалежності НАБУ і САП. Фактично в законопроекті, поданому Президентом, якщо не помиляюсь 13533, там ми були долучені до його розробки, відновлюється процесуальна незалежність. Єдине, що там норми додаються щодо проведення поліграфу раз на два роки саме нашим підрозділом внутрішнього контролю. Це окей для нас, тому що ми і так їх поліграфуємо.

На рахунок методології, за якою, я думаю, що в СБУ, за моєю інформацією, є перелік питань, що стосуються контррозвідувальної діяльності. Ми потім у робочому порядку з ними відпрацюємо, скинемо або якимись нормативно-правовим актом. Головне, що проводитимемо такі речі ми безпосередньо самі, що гарантує невтручання в нашу діяльність будь-яких інших...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Семене, вибачте, я вас зупиню, будь ласка, зараз ми обговорюємо законопроект 13531, який повністю повертає статус-кво. Ви будете мати можливість виступити і стосовно президентського законопроекту.

КРИВОНОС С.Ю. Я рахую тільки цей законопроект, є іще цей законопроект. В принципі, там так само є норми, які повертають все те, що було до моменту ліквідації. Фактично він стосується тут, 99 його відсотків,

як мені доповідали, стосується саме процесуальних.... ну, фактично повернення всього того, що було до цього.

ГОЛОВУЮЧА. Я так розумію, що у НАБУ немає застережень стосовно цього законопроекту?

КРИВОНОС С.Ю. Немає, немає.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Чи можемо ми почути стосовно законопроекту 13531 керівництво САП?

_____. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

_____. Ми підтримуємо норми, які повертають всі повноваження, які в нас були, фактично відібрані. І підтримуємо фактично цей законопроект 13531. Якщо ми говоримо про 1531-1, ми будемо окремо його обговорювати, альтернативний?

ГОЛОВУЮЧА. Так, ми будемо окремо обговорювати. І ви бачите, ви правильно зауважили те, що президентський мав би мати номер 13531-1, але він всупереч Регламенту знову ж таки в порушення закону має номер 13533. Бо ж не можуть подати законопроект Президента як альтернативний до депутатського чомусь.

Але ми повернемося, то буде наступне наше обговорення. Зараз ми обговорюємо...

_____. Зрозумів. Якщо тільки по 13531, який містить лише норми, які повертаються в попередній стан, то ми його, так, підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Вони нічого іншого нового не пропонують, окрім повернення в попередній стан. Дякую.

Пане Вікторе Павлушик, я бачу, десь ви були на зв'язку. Яка позиція НАЗК?

ПАВЛУЩИК В.В. Доброго дня. Віктор Павлушик, Голова НАЗК. Дякую за запрошення.

Я підтримую позиції керівників Національного антикорупційного бюро та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури. Можливо, маленький, невеличкий коментар з приводу цього і важливості, звичайно, роботи комітету, що стосується безпосередньо (*нерозбірливо*) євроінтеграції, то важливим було ви відмітити, що всі ці аспекти, що стосуються незалежності антикорупційних інституцій, вони завжди були дискусією, завжди були аспектом оцінки України і в пакетах розширення 2023-2024 років, і будь-яких інших оцінок, які здійснюються на чолі, де НАЗК реалізовує участь України в цих процесах, як один з найважливіших аспектів. Також відмічається ефективність діяльності даних... Тому однозначно НАЗК підтримує ті норми, які повертають незалежність антикорупційних інституцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже дякую, пане Вікторе.

Чи у представників інших правоохоронних органів є бажання висловитися стосовно цього законопроекту, чи, може, представників, якщо є, громадських організацій? Немає, так, колеги, я правильно...

Пане Миколо Хавронюк, будь ласка.

ХАВРОНЮК М.І. Дякую, пані Іванно.

Я представляю Центр політико-правових реформ, це аналітичний центр, і я керую там антикорупційним напрямком. І думка наша, і думка наших колег з інших громадських організацій, які займаються антикорупцією, захистом прав людини, підтримати законопроект 13531 як такий, що не містить будь-яких контраверсійних положень. Але разом з тим я хотів би сказати потім два слова і стосовно альтернативного законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, Урядовий офіс, позиція.

ІЛЬКОВ О.М. Немає застережень щодо цього законопроекту, він відповідає нашим міжнародно-правовим зобов'язанням у сфері європейської інтеграції.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, тоді я ставлю на голосування, якщо немає інших запитань, коментарів у членів комітету. Ставлю на голосування проект висновку, що проект закону відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та у рамках членства в Раді Європи.

Хто – за? Прошу висловлюватися.

Климуш-Цинцадзе – підтримую.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення одностайне.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Пані голово, і щодо невідкладності просив би теж підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. А ми зараз, я думала, пане Валентине, після всіх обговорень, бо і той, і той законопроекти стосуються того ж предмету врегулювання, і після того, що ми повернемося якраз до вашої пропозиції, якщо не заперечуєте. Добре?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. На сто відсотків підтримую. Якщо обидва, то сто відсотків.

ГОЛОВУЮЧА. Да, тобто уже в залі будуть визначатися і так далі. Дякую.

Колеги, наступний пункт порядку денного – це проект Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України і деяких законодавчих актів України щодо посилення повноважень Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, законопроект 13533 від 24.07.2025 року, поданий Президентом України. І в нас є на зв'язку, я бачила, представник Офісу Президента пан Богдан Тирусь. Я так розумію, що ви готові були би представити цей законопроект.

Будь ласка, вам слово.

ТИРУСЬ Б. Дякую за надане слово. Вітаю вас, шановна Іванно Орестівно, шановні народні депутати і присутні! Вашій увазі пропонується

внесений Президентом України законопроект, спрямований на забезпечення повноцінних гарантій незалежності антикорупційних інституцій. Глава держави у своїх законодавчих пропозиціях виступає за безумовне посилення інституційної незалежності антикорупційних органів, особливо задля забезпечення невідворотності покарання для тих, хто йде проти закону.

Важливим є запровадження норм, направлених на виявлення та знешкодження механізмів російського втручання у функціонування нашої правоохоронної системи. І тому Президент України пропонує створити можливості для перевірки російського втручання в діяльність правоохоронних структур, і тому запропонував запровадити обов'язкове регулярне, не рідше одного разу на два роки, проведення поліграфічних досліджень працівників НАБУ, САП, БЕБ, Офісу Генерального прокурора, ДБР, Нацполіції, які мають доступ до державної таємниці. Мета цих досліджень – виявити вчинення будь-яких дій працівниками цих органів на користь держави-агресора. Крім того, в короткостроковій перспективі вже протягом шести місяців з дня набрання чинності законом глава держави пропонує Службі безпеки України провести відповідні перевірки працівників зазначених структур, які мають допуск до державної таємниці, на предмет вчинення дій на користь держави-агресора.

Також законопроектом пропонується, по-перше, посилення роботи Офісу Генерального прокурора та Мін'юсту щодо розшуку та видачі іноземними державами осіб, які ухиляються від досудового розслідування, судового розгляду чи відбування покарання. По-друге, употужнення діяльності відповідних правоохоронних органів, Служби безпеки України, НАЗК та Державної служби фінансового моніторингу з виявлення, розшуку та повернення з іноземних держав активів, здобутих злочинним шляхом. І по-третє, тимчасово на час дії воєнного стану заборонено виїзд працівників НАБУ за кордон, окрім випадків службових відряджень.

Окремо зауважу, що у разі недостатності повноважень згідно з профільними законами Президент України пропонує надати їм можливість

спільно з урядом України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим законом розробити та внести на розгляд парламенту відповідні законодавчі зміни.

Колеги, основні норми законопроекту обговорювалися з партнерами, правоохоронцями, співробітниками НАБУ і САП, кожен зміг дати свої аргументи, своє бачення зміцнення сили права в Україні. Окрім того, глава держави доручив уряду презентувати законопроект всім нашим партнерам і залучити всі необхідні експертні можливості.

Схвалення парламентом зазначеного законопроекту дозволить запобігти розвідувальній, підривній діяльності спецслужб держави-агресора щодо співробітників антикорупційних органів та убезпечити їх від російського впливу та втручання в їх діяльність.

Ще раз, прошу вас, шановні народні депутати, ви ознайомилися з представленою мною законодавчою ініціативою Президента України, прошу вас прийняти виважене державницьке рішення.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Богдане.

Чи є, колеги, запитання до pana Богдана у членів комітету?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дозвольте запитання до pana Богдана?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Пане Богдане, а роз'ясніть, будь ласка, як бачиться цим законопроектом, все ж таки тлумачення, кожен правоохоронний орган, у тому числі орган зі спеціальним статусом, такий як НАБУ та інші, матимуть власний підрозділ для здійснення перевірки на поліграфі, чи по-іншому?

ТИРУСЬ Б. У даному випадку немає такої норми, яка говорить про окремі підрозділи безпосередньо в НАБУ. І тому я думаю, що якщо може щось доповнити, безпосередньо є керівник НАБУ, який був одним з розробників зазначеного законопроекту.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наскільки мені відомо, і в НАБУ, і в СБУ є підрозділи внутрішньої безпеки, як і в Національній поліції. Тому я ще раз уточнив би: всі підрозділи будуть ці перевірки на поліграфі проводити, чи по-іншому бачити?

ТИРУСЬ Б. Зазначений законопроект, наскільки я розумію, регулює тим, що СБУ буде... він не буде безпосередньо, хто проводити ці перевірки.

ГОЛОВУЮЧА. Незрозуміла ваша відповідь. Ще раз повторіть, будь ласка.

ТИРУСЬ Б. Мова йде про те, що взагалі вони будуть перевірятися, але безпосередній механізм, наскільки я розумію, хто безпосередньо, там Служба безпеки, не буде. Стосовно Служби безпеки України тільки мова про те, що вони будуть проводити перевірки працівників, структур, які мають доступ до державної таємниці на предмет вчинення дій на користь держави-агресора.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте, можливо, ми почуємо саме на це питання пана Валентина уточнення і роз'яснення, можливо, пана Кривоноса. Пане Семене.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую.

Пункт 2 "Прикінцевих та перехідних положень" говорить, що підрозділи внутрішнього контролю або внутрішньої безпеки НАБУ, САП, БЕБ, Офісу Генерального прокурора, Державного бюро розслідувань,

Національної поліції за методологією, узгодженою з СБУ, не рідше одного разу на два роки проводять поліграфічні дослідження працівників НАБУ, САП, БЕБ, Офісу Генерального прокурора, Державного бюро розслідувань. Можливо, чітко редакційно "своїх працівників", але зрозуміло, що це підрозділи внутрішнього контролю НАБУ, які в нас виписані в Законі про НАБУ, вони окремо прописані, так вони і називаються: "підрозділ внутрішнього контролю". Вони проводитимуть перевірки працівників НАБУ. В нас такий підрозділ є, є у нас поліграфологи, тільки треба буде розширювати, тому що зараз у нас пропускна спроможність – 200-250 поліграфічних досліджень.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую, зрозуміло. Тепер зрозуміло. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Чи є ще запитання до пана Тируса? Поки колеги визначаються, у мене є кілька запитань.

Скажіть, будь ласка, пане Богдане, чому глава держави вирішив не повертати норми, які були скасовані законопроектом 12414, а саме: які стосувалися конкурсного відбору працівників прокуратури, Офісу Генерального прокурора? І, власне кажучи, ці норми залишатимуться, за пропозицією Президента, якщо це саме цей законопроект буде ухвалений, як такі, що, власне кажучи, не будуть передбачати проведення конкурсу під час дії воєнного стану. Поясніть, будь ласка, логіку цього всього.

ТИРУСЬ Б. Наскільки я знаю, там тільки по прокуратурі є питання, що стосується виключно нової підстави звільнення прокурора з посади. А так, більше...

ГОЛОВУЮЧА. Там і підстави звільнення, і призначення прокурорів, на жаль, які були змінені Законом 12414, не повертаються ці норми в статус-кво Президентом його ініціативою. Чому?

ТИРУСЬ Б. Я не можу точно говорити, чому саме...

ГОЛОВУЮЧА. Ви представляєте цей законопроект, маєте мати відповідь.

ЛЮБОТА Д.В. А як можна за Президента людині відповідати?

ГОЛОВУЮЧА. Почекайте, Дмитро.

ЛЮБОТА Д.В. Ну, це ж ви запитали конкретно: була позиція Президента, і ви запитуєте, чому. Ну як це може бути?

ГОЛОВУЮЧА. Логіка, так, людина, яка представляє... Дмитро, перепрошую, він представляє інституцію Офісу Президента і тому він має мати відповідь на питання, а чому саме в такий спосіб вирішується це питання, цим законопроектом. Я прошу пояснити. І це людина уповноважена на представлення цього документа, відповідно має знати відповідь.

Дякую.

ТИРУСЬ Б. По-перше, маленька ремарка. Я не уповноважений, але я вважаю, що краще представити законопроект, оскільки має бути Представник Президента у Верховній Раді, але це питання виникло терміново, вважаю, що з повагою до народних депутатів буде...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

ТИРУСЬ Б. ... представлення мною ніж взагалі непередставлення цього законопроекту.

Друге. Це стосовно того, що я представляю цей законопроект і його межі, тобто в цих межах, в яких він поданий. Що ще не подано до цього законопроекту, я не можу про це говорити, можливо, воно буде якимись іншими актами врегульовано після того, як будуть проведені якісь додаткові консультації з правоохоронними інституціями і з інституціями, які борються з корупцією.

Але я ще раз повторюю, цей законопроект був розроблений і поданий Президентом за результатами консультацій з усіма правоохоронними органами та всіма інституціями боротьби щодо подолання корупції.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Богдане.

Я хочу поінформувати колег членів комітету про те, що від Офісу Генерального прокурора, безпосередньо від Генерального прокурора ми отримали листа з підтримкою цього законопроекту 13533. І, на жаль, нікого від Офісу Генерального прокурора Генпрокурор не уповноважив брати участь у нашому засіданні сьогодні, а сам не зміг долучитися.

Будь ласка, колеги, тоді ми давайте почуємо колег з НАБУ, САП і з НАЗК. Єдине, я хотіла би також задати питання вам, колеги, перед тим, як ви будете, власне, озвучувати свою позицію. Згідно з аналізами, висновками органів Ради Європи дослідження на поліграфі вважається сумнівною практикою взагалі. Тобто дослідження на поліграфі вважається сумнівною практикою і не вважається на сьогодні навіть у судах належними доказами. Наскільки використання поліграфу, на вашу думку, буде дійсно виконувати ту функцію, яку аргументують, що вона допоможе застерегти чи виявити співпрацю з країною-агресором серед працівників відповідних органів. То я просила би, коли ви будете озвучувати свою позицію, то прошу на це відповісти. Дякую.

Будь ласка, давайте з НАБУ почнемо.

КРИВОНОС С.Ю. Готовий доповісти. Ми часто використовуємо поліграф під час службових розслідувань, але результати поліграфічного дослідження не є, безумовно, доказом, який можна використати для прийняття того чи іншого рішення, проте воно може спрямувати саме службове розслідування і подальші дії внутрішнього контролю щодо з'ясування тих чи інших обставин, це якщо говорячи про вивчення когось порушення працівником бюро.

З точки зору контррозвідального захисту певні маркери під час проходження цього психофізіологічного дослідження, певні реакції можуть бути підставою для початку службового розслідування, більш детального з'ясування, чому саме такі реакції на ті чи інші запитання у працівника викликає, наприклад, можливі контакти з представниками спецслужб Російської Федерації як варіант. Ми цю методологію як би будемо вивчати, будемо затверджувати спільно для того, щоб в тому числі з'ясувати, коли нам реагувати на які типи реакцій. Безумовно, є різні полярні точки зору на поліграф. Наприклад, в системі Федерального бюро розслідувань цей доволі часто використовуємо інструмент, і навіть відмови від проходження поліграфу у них є самостійним, самодостатнім типом службового порушення. За європейською практикою, ви вірно зазначили, це питання дискусійне, але ці норми законопроекту не містять в даному випадку питання наслідків...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, пане Михайле Катеринюк, виключіть, будь ласка, мікрофон. Дякую.

Прошу, пане Семене.

КРИВОНОС С.Ю. Ті норми законопроекту, безумовно, вони є зобов'язуючими нас щодо періодичності проходження такого психофізіологічного дослідження. Далі це буде питання внутрішніх

документів, внутрішніх розпорядчих документів, яким чином ми реагуємо на наявність психофізіологічних реакцій.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Пані голово, я б додав професійно до того, що зараз звучить.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Перед реакціями, особливо що стосується контррозвідувальної перевірки, ясно, що це здобута або отримана будь-яка оперативна агентурна інформація. Саме вона на поліграфі може перевірятися в разі знову ж таки її наявності. Тому я все ж таки підтримував застосування поліграфу і вважаю, що президентський законопроект дуже вірно і вчасно вносить цю ініціативу, по суті він її просто розповсюджує, тому що СБУ у власних лавах таке почало ще у 2008 році. І має рацію керівник НАБУ, саме з американськими партнерами, з ФБР та ЦРУ ми тоді, власне, в них брали найкращі практики. І я не думаю, що вони стали гіршими.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Валентине, я... Зараз я дам слово, пане Семене, можливо, ви якраз зреагуєте.

Ви дуже слушно, пане Валентине, говорите про те, що передув цим поліграфам здобута оперативна інформація. А те, що буде відбуватися, взагалі не стосується жодної здобутої чи нездобутої інформації. Це огульне використання цього інструменту, яке, до речі, Венеційська комісія там, наприклад, у контексті суддівської кар'єри виражає серйозну стурбованість використанням детекторів брехні в контексті судової кар'єри.

І тут у нас, до речі, також та термінологія, яка використовується в президентському законопроекті, не відповідає тій термінології, яка вже є в іншому Законі України "Про Державне бюро розслідувань". Це знову ж таки, на жаль, напевно через поспіх підготування цього законопроекту,

передбачало би доопрацювання цього законопроекту. Мені видається, що тут якраз мав би бути розрахунок на профільний комітет, який, готуючи, вже навіть до першого читання, президентський законопроект, міг би доопрацювати цю термінологічну історію і, власне, винести досконалий законопроект до зали.

Ну, але, прошу, пане Семене. Вибачте, вам слово.

КРИВОНОС С.Ю. Ви мене вибачте. Я хотів би, шановні народні депутати, сказати, що ми дуже хочемо, щоб цей законопроект, і просимо вас, щоб він, зрештою, був проголосований в першому, другому читаннях і в цілому. Це дуже важливо.

На рахунок психофізіологічних досліджень, я повністю погоджуюсь з паном Валентином Наливайченком, але є ще одне питання: перед прийняття на службу так само задаються більш загальні питання, не тільки базуючись агентурній оперативній інформації. Це уже, якщо службове розслідування...

Тому це, дійсно, практика. І ми, до речі, працювали, наших поліграфологів якраз навчали колеги з інших правоохоронних сучасних органів. Тому тут ми знаємо, як цю роботу робити. СБУ тільки надасть контррозвідувальному напряму якийсь перелік, умовно кажучи, тем, питань, там їх більше... Ну, не буду говорити, це питання таємниці, тому така історія. Не бачимо в цьому великих ризиків.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Семене.

Будь ласка, пан Олександр Клименко, якщо далі є на зв'язку. Спеціалізована антикорупційна прокуратура.

КЛИМЕНКО О.В. Я на зв'язку.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Олександрє.

КЛИМЕНКО О.В. Ну, я, в принципі, згоден з тим, що було озвучено, що, дійсно, результати поліграфа – це лише буде індикатор, який слугуватиме передачі матеріалів до Служби безпеки для більш глибокої перевірки, чи дійсно ця особа має якісь контакти з країною-агресором, чи допомагає і тому подібне. Тому ми також не бачимо тут особливих ризиків, оскільки це буде також проводити відділ внутрішнього контролю Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміла. Дякую.

І, я так розумію, можливо, ви хотіли би висловитися, бо ви казали, що...

КЛИМЕНКО О.В. Ну, загалом по законопроекті, ми його підтримуємо. Там норми, які стосуються розширення підстав звільнення і інший порядок набору прокурорів, то він не зачіпає інтереси Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, оскільки у нас окрема система набору через конкурсний відбір. І підстави звільнення для прокурорів не можуть бути застосовані, оскільки ніхто крім керівника САП не може змінювати нашу структуру. Тому ми в цьому загрози не бачимо для себе.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Просто вся та зміна норм по порядку набору прокурорів, вона суперечить європейським практикам щодо взагалі меритократичного набору.

КЛИМЕНКО О.В. Я згоден, що це певний відкат реформи, яка намагалася впровадитися в системі органів прокуратури, дійсно, воно так і є.

ГОЛОВУЮЧА. І це, на жаль, не вирішується якраз президентським законопроектом, хоча вирішується законопроектом депутатським.

Будь ласка, колеги, чи є у когось із колег з інших органів правоохоронних, які є підключені, потреба висловитися стосовно законопроекту 13533? Можливо, ми почуємо Міністерство юстиції тоді?

Пані Людмило, будь ласка, заступниця міністра. Будь ласка.

СУГАК Л.П. Доброго дня, шановні колеги! Ці законопроекти, які попередньо депутатські зайшли до Міністерства юстиції на розгляд сьогодні, офіційна позиція ще формується. Але попередньо ми проглянули обидва законопроекти, у нас немає до них зауважень.

Дякую.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Пані голово, у мене є запитання до шановної представниці Міністерства юстиції.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. А скажіть, будь ласка, ви сертифікуєте ще як Мін'юст поліграфологів або відповідні структури?

СУГАК Л.П. Ні, ми ці сертифікати не видаємо.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. А хто зараз надає сертифікат, дозвіл на ведення такої діяльності?

СУГАК Л.П. Мені потрібно уточнити, але Мін'юст цієї функції не виконує.

ГОЛОВУЮЧА. Можливо, колеги, з антикорупційних органів можуть сказати, хто надає сертифікати?

КРИВОНОС С.Ю. Це ...*(Не чути)* професійної підготовки у спеціалізованих закладах. Тобто там якоїсь окремої сертифікації немає.

_____. Асоціація поліграфолів України, здається.

КРИВОНОС С.Ю. Так. Само... організації.

ГОЛОВУЮЧА. Я бачу, пане Микола Хавронюк, що ви підняли руку. У мене ще одне питання до пані Людмили, якщо можна, перед тим, як ми перейдемо до вашої думки.

Пані Людмилу, скажіть, будь ласка, а чи Мін'юст надавав свою оцінку законопроекту 12414?

СУГАК Л.П. Це той, який попередній, який був проголосований?

ГОЛОВУЮЧА. Да, який був проголосований 22 липня, майже "16 січня".

СУГАК Л.П. Я буквально зараз уточню, чи він до нас заходив на висновок і на правову позицію.

ГОЛОВУЮЧА. Я була би дуже вдячна, щоби ви, власне кажучи, нас поінформували. Дякую.

Будь ласка, пан Микола Хавронюк. Будь ласка.

ХАВРОНЮК М.І. Дякую, пані Іванно.

Шановні колеги, законопроект 12414 – це такий дуже широкий крок назад на шляху євроінтеграції. Це на тому шляху, де ми маємо пройти ще багато кроків. І от поки ми не повернемось в висхідну точку, не зможемо відповідно рухатись далі, а лише або назад, або в бік.

Тому заради цього повернення до статусу-кво ми закликаємо народних депутатів все ж таки підтримати і законопроект Президента 13533. Ми свідомі того, що він містить деякі такі суперечливі положення, можна говорити про навіть неконституційність певних положень, оскільки Конституційний Суд в 2024 році уже, зокрема, висловлювався стосовно положень Закону "Про прокуратуру". Ми можемо довго сперечатися, звісно, і про поліграфологів, і вже сперечалися, тому що подібні положення в 2024, здається, році були внесені до одного із законопроектів щодо суддів.

І ці питання всі підлягають додатковому вивченню, але ми їх можемо вирішити пізніше, і якщо є вади в законопроекті, також їх вирішити за допомогою якогось іншого законопроекту. Все ж таки законопроект президентський 13533 – це той, який міг об'єднати більшість голосів народних депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

В мене ще одне питання до pana Кривоноса, напевно. Там на рівні закону тепер пропонується дискримінаційна норма стосовно обмежень виїзду працівників НАБУ за кордон виключно у службові відрядження. Ця норма чомусь не стосується працівників інших органів. Насправді, тобто якщо йдеться про те, що це броньовані працівників, то вони би не мали б мати обмежень у виїзді за кордон, але на сьогодні використовуються ці всі дискримінаційні історії по відношенню там до народних депутатів, до депутатів місцевих рад і так далі, тільки це все відбувається на основі постанови Кабінету Міністрів, на основі рішення, рекомендаційного рішення Ради національної безпеки і оборони і, власне кажучи, в порушення Закону про воєнний стан. Зараз на рівні закону пропонується таку норму затвердити по відношенню до НАБУ.

Я просила би поінформувати вас, як це все відбувалося до цього часу, чи суто ішлося про відрядження, чи все-таки була й інша можливість для

працівників НАБУ. А ми там уже далі будемо визначатися, як це коментувати.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую.

Я би хотів би сказати, що ви правильно зазначили, що подібні речі визначаються на рівні підзаконних нормативно-правових актів. Наразі, наприклад, працівники прокуратури не можуть виїжджати, це стосується будь-яких працівників прокуратури, не можуть виїжджати за кордон, крім службових відряджень, тобто така заборона діє. На працівників НАБУ така заборона не поширювалася, але вони все одно виїжджали у службове відрядження, але можуть ще виїжджати і на загальних підставах: як батько трьох дітей або на підставі наявності відомостей щодо бронювання. Тобто зараз нас фактично прирівнюють, якщо уряд ухвалить в майбутньому таке рішення, ми так само, тобто без виключень як працівники прокуратури не зможемо виїжджати за кордон, крім службових відряджень. Наприклад, керівництво самостійних структурних підрозділів і керівництво НАБУ і так не може виїжджати, наприклад, кудись у відпустку. І якщо говорити для всіх працівників НАБУ, так, скажімо, треба розуміти, що у нас військовий стан і, наприклад, працівники САП не виїжджають.

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла. Але ви, власне, підтвердили те, що я маю на увазі, що йдеться про дискримінаційну норму, яка стосується і тих людей, у яких троє неповнолітніх дітей, і тих людей, які, наприклад, є людьми з інвалідністю, чи тих людей, які доглядають за інвалідами, чи жінок з неповнолітніми дітьми, які працюють, наприклад, в НАБУ і будуть обмежені у можливості, наприклад, вивезти дітей. Це те, що на сьогодні є дискримінаційною нормою, яка діє на основі рішення постанови Кабміну по відношенню, наприклад, до депутатів різних рівнів, які працюють на волонтерських засадах, як депутати сільської, селищної, міської, обласної, районної ради і працюють на інших роботах, і могли би скористатися своїм

правом, якщо вони 60+, наприклад, вони на сьогодні не можуть скористатися таким правом. Тобто і вас зараз на рівні закону будуть заганяти, ці всі категорії людей, які мали би мати право таке, як і інші категорії громадян України, вони не будуть мати такої можливості. Я зрозуміла. Дякую. Це просто мені для пояснення.

Урядовий офіс, будь ласка.

ІЛЬКОВ О.М. У нас немає застережень до цього проекту. Він відповідає нашим міжнародно-правовим зобов'язанням у сфері європейської інтеграції.

ГОЛОВУЮЧА. Я все-таки би пропонувала дослухатися до наших експертів, досить в розширеному вигляді у нас є пророблений аналіз цього законопроекту, в якому вказується і на певні елементи правової невизначеності і якраз застереження з точки зору використання поліграфу з точки зору якраз європейської практики, про що наші колеги теж зауважили. Хотіла би нагадати, що ми нібито рухаємося в Європейський Союз за всіма гаслами, хочемо членства в Європейському Союзі, поза тим... Так, тут дуже складно зауважити, що цей законопроект не стосується відновлення конкурсного добору в прокуратуру, оскільки це не є предметом цього регулювання, але ми просто також розуміємо, що Президент України насправді певною мірою, вибачте, лукавить, коли пропонує тільки частково відновити статус-кво цим законопроектом.

Я, колеги, насправді запропонувала проект висновку, який підготували наші фахівці, що він відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та у рамках членства в Раді Європи, водночас потребує доопрацювання з метою врахування зауважень. І я вважала би, що ці зауваження можна відпрацювати профільним комітетом при підготовці навіть до першого читання з тим, щоб винести його на голосування тоді за

основу і в цілому. Тому я перш за все хотіла б поставити цей проект висновку на голосування.

Хто – за? Прошу голосувати.

Я відповідно підтримую цей проект.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. А у нас є альтернативний чи інший висновок, пані голово?

ГАЛАЙЧУК В.С. Пані голово, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. ...пропонувати якісь інші речі.

ГАЛАЙЧУК В.С. То мені зараз свої пропозиції озвучити, чи ми проведемо голосування, як ви запропонували?

ГОЛОВУЮЧА. Озвучте свою пропозицію.

ГАЛАЙЧУК В.С. Колеги, я поділився в чаті комітету моєю версією, пропозицією щодо проекту висновку нашого. Якщо дуже коротко, я просто його скоротив, оскільки ті зауваження, які стосуються поліграфу, а ми всі в деталях почули, що насправді немає там жодної проблеми, і ті зауваження, які стосуються питань виїзду за кордон співробітників, взагалі немає потреби це в нашому висновку озвучувати, це не стосується наших євроінтеграційних зобов'язань, і відповідним чином я запропонував, аби ті положення було видалено з проекту висновку, а сам висновок наступним чином звучить. Проект закону відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції та у рамках членства в Раді Європи. Цим і відрізняється моя пропозиція від запропонованого секретаріатом.

Пані голово, далі...

ГОЛОВУЮЧА. Тобто у нас з вами зараз є дві пропозиції. Одна перша моя: в повному обсязі врахувати підготовлений секретаріатом нашого комітету проект висновку із зауваженнями і запропонувати відпрацювати і доопрацювати ці зауваження, або викинути всі ті зауваження... До речі, я хочу зауважити, що якраз представник, керівник НАБУ погодився з тим стосовно європейських практик, що є неоднозначність у сприйнятті як мінімум тих інструментів, які пропонуються. Я знову ж таки наголошу, мені здається, що ми, колеги, рухаємося до Європейського Союзу і мені здається, що у нас комітет якраз відповідає за відповідність праву Європейського Союзу, практикам, процедурам і так далі, і документам, які в тому числі затверджені в рамках Ради Європи, на які би ми мали звертати увагу, і про це ідеться в проекті висновку. Тому я би пропонувала залишити такий, як оригінально був запропонований. Є одна така пропозиція. І є друга пропозиція Вадима Галайчука: взагалі прибрати всі зауваження і сказати про те, який чудовий цей законопроект, який повністю відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері європейської інтеграції.

Будь ласка, пане Валентине, ви хочете щось додати.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Да, я просто уважно дослухав.

Колеги, це моя пропозиція до колег шановних в нашому комітеті. Насправді, справді з тих зауважень, що я прочитав і ми обговорювали, колеги, професійно, якщо так, як нам підтвердив керівник НАБУ, це буде віднесено до компетенції їхнього підрозділу внутрішньої безпеки, мається на увазі перевірки додаткові і так далі, професійно, якщо відомства, а вони це зроблять, НАБУ і інші зареєструють в Мін'юсті спільний наказ про використання методології, апаратів і так далі для внутрішньої доброчесності, то я б на цьому не акцентував увагу, а насправді підтримав би. І тут Вадим має рацію, пані голово, в тій редакції, що є, віддавши... Ми довіряємо же НАБУ і САП? Довіряємо. Нехай доопрацюють з Мін'юстом нормативно-правові акти і використовують, для того щоб вони були сильнішими. То моя

пропозиція була б навіть не сперечатися і підтримати, так, як пан Вадим і рекомендує.

ГОЛОВУЮЧА. Наскільки мені взагалі зрозуміло, то на сьогодні у нас є взагалі питання стосовно якраз підготовки сертифікатів, вірніше, видачі сертифікатів державного зразка за методикою цієї асоціації, всеукраїнської, поліграфологів. І їхня школа далека від тої школи, про яку ви згадували, школу ФБР, а, на жаль, вона більше орієнтується на російську школу в цій всій історії. Тому, якщо вже говорити про...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Ну, давайте відкриємо одну з таємниць, якщо дозволите. З американськими і британськими партнерами пан голова НАБУ зробить методiku, просто використає. Мову вони знають блискуче. Я сам просто їх бачив і в МІ-5, і в МІ-6. Просто вони вийшли з ЄС, тому тепер я не можу навести аргументи, як це європейська практика. Але, повірте, професіоналів достатньо зараз і в НАБУ, і в САП, тим більше з партнерами не радянські методики використовувати, а сучасні.

ГОЛОВУЮЧА. Але ви задавали питання про сертифікацію, так от я вам відповідаю на питання про сертифікацію. І вона не відбувається тими якраз фахівцями, які, можливо, мають досконаліші ці методики і практики. І, можливо, тоді, якщо ми говоримо про ці методики і практики, взагалі це мало би бути тоді чітко відображено в законі. Знаєте, ну, тут є питання. Я вважаю, що є питання.

Я так розумію, що ви підтримуєте пропозицію пана Вадима: взагалі позбавитися будь-яких зауважень стосовно відряджень і дискримінаційної норми стосовно відряджень – це раз, і друге – стосовно практики проведення цих поліграфів. Але я тоді дозволю собі все одно піти тим шляхом, як я озвучила спочатку, оригінальну нашу підготовлену експертизу нашими колегами з секретаріату і її поставити на голосування. Якщо це голосування

не пройде, то тоді будемо ставити пана Вадима пропозицію. Зрозуміло, що уже яка буде підтримана, та і буде рішенням комітету.

Тому я повертаюся до оригінальної своєї пропозиції стосовно повного висновку... підтримки повного висновку підготовленого секретаріатом комітету. І ставлю на голосування підсумковий вже елемент цього висновку, що проект закону відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та в рамках членства в Раді Європи, водночас потребує доопрацювання з метою врахування зазначених зауважень.

Я відповідно за.

Хто – за? Прошу голосувати.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – утримався.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – утрималась.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – утримався.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – утримався.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги. Рішення не ухвалене.

Тоді прошу сформулювати підсумкову частину свого висновку, і ви бачили пропозицію пана Вадима, яка повністю каструвала оригінальний висновок комітету на догоду політичним інтересам, щоби підтримати суто президентський законопроект і не вдосконалювати його.

Прошу, пане Вадиме, проголосити, як воно має тоді звучати у висновку.

ГАЛАЙЧУК В.С. Із задоволенням, пані голово. Дякую.

Наш висновок, колеги: проект закону відповідає міжнародно-правовим зобов'язанням України в сфері євроінтеграції та у рамках членства у Раді Європи. Збалансований політично і юридично висновок. Прошу підтримати.

Я – за.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, хто – за? Прошу голосувати.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

МЕЛЬНИК П.В. Мельник – за.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева-Федоренко – за.

ЛЮБОТА Д.В. Любота. Підтримую позицію Урядового офісу, пропозицію пана Вадима. Тому що, дійсно, аргументація була досить достатня. Я розумію, якщо були б зауваження, якщо б поліграф дійсно впливав на якісь рішення і це було кінцеве якесь положення. А так як це буде просто якоюсь додатковою інформацією, щоби звернути увагу і додатково проходити дослідження людині, ну які тут взагалі порушення?

Тобто і зараз хочу нагадати, у нас військовий стан, і так само, як і депутати, так і працівники органів, які борються із корупцією, я вважаю, що якщо це відрядження, то людина дійсно може їхати за кордон, а якщо це якісь там побутові речі, це під час військового стану недопустимо.

Підтримую позицію пана Вадима. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Я – утрималася.

Рішення відповідно ухвалено, як було озвучено паном Вадимом Галайчуком.

А тепер, колеги, я вас всіх просто закликаю дуже уважно слідкувати, як цей інструмент може бути використаний у якості, якщо це буде все проголосовано в залі, у якості тиску, у якості, скажімо так, неправових інструментів досягнення політичних цілей. Ну, але думаю, що ми з вами побачимо це в майбутньому, і доведеться колись і це теж в тому числі виправляти, колеги. Але ви ж звикли голосувати, потім виправляти, потім знову голосувати, потім знову виправляти – це така практика.

Я повертаюся до...

ГАЛАЙЧУК В.С. Пані голово, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Так, будь ласка, пане Вадиме.

ГАЛАЙЧУК В.С. Я відчув потребу прокоментувати це, якщо дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Безумовно.

ГАЛАЙЧУК В.С. Згадувалося в ході нашого обговорення, що в принципі досягнуто згоди на те, аби після деякого часу застосування цього нового законодавства до цього питання повертатися, тому що немає жодних сумнівів, що нам доведеться повертатися, коригувати, удосконалювати. В ході нашого обговорення, по-моєму, не прозвучала одна, як на мене, з основних проблем: свого часу антикорупційна реформа не була завершена в контексті змін в Конституцію, і на сьогоднішній день, на превеликий жаль, це питання не вирішується. Ми прекрасно всі розуміємо, що воно і не може бути вирішено в умовах дії воєнного стану, але проблема залишається. Ми її, колеги, не вирішили. А тому ті колеги, які будуть питати нашої поради, а що з цим робити, шукати відповіді на це питання, ну, нам всім разом варто долучитися до напрацювання хороших пояснень стосовно, в тому числі, і

невідповідності Конституції в певній частині деяких положень цього нашого законодавства, яке ми з вами розглядаємо. У мене все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Вадиме. Ну, ми вже чули ваші пояснення нашим іноземним партнерам, коли ви відкатали всю цю реформу, тепер будете пояснювати, чому ви її назад голосуєте. Це така, гідна взагалі історія, хрестоматійний приклад грабель, я так думаю.

В нас була пропозиція пана Валентина Наливайченка стосовно того, щоб на рівні комітету ухвалити рішення звернутися - якщо я правильно зараз формулюю, поправте мене, якщо не так, - звернутися до Голови Верховної Ради України щодо невідкладного зібрання засідання Верховної Ради України для того, щоб розглянути ті законопроекти, які пропонують повернути в тому чи іншому вигляді статус-кво і повернути процесуальну незалежність антикорупційних органів, і, зокрема, провести засідання або завтра, або у середу. Правильно я сформулювала, пане Вадиме?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Так. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ставлю на голосування таку пропозицію... Ой, вибачте, пане Вадиме, я сказала... пан Валентин. Я ось таким чином сформулювала цю пропозицію і ставлю її на голосування. Чи є якісь інші, може, перед тим пропозиції? Нема.

Тоді, хто – за? Прошу висловлюватися.

Я – підтримую.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Наливайченко – за.

ГАЛАЙЧУК В.С. Галайчук – утримався. Колеги, на превеликий жаль, потрібен час, як абсолютно правильно зазначила пані голова, багато треба буде пояснювати, а пояснення ці потрібно готувати. І маємо призначене на

31-е, що вже через два дні, засідання, і певен, що колеги будуть вдячні за те, щоб мати трохи часу на підготовку. Тому перепрошую, утримаюсь.

ГОЛОВУЮЧА. Знищити пару тройку доказів або передати пару тройку доказів.

Будь ласка, колеги інші, хто хотів би взяти участь у голосуванні.

ЛЮБОТА Д.В. Любота – утримався.

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Мезенцева так само, я думаю, що це не про докази. Очільники обох відомств, якщо я правильно пам'ятаю, НАБУ і САП, реагуючи на запропоновані зміни, говорили про те, що нікуди ніякі докази діватися не будуть, що було підтримано суспільством. Я думаю, що оголошена дата адекватна. Я взагалі знаходжусь в Харкові. Це не значить, що треба два дні добиратися, але є робота ще вдома.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Поки що...

МЕЗЕНЦЕВА-ФЕДОРЕНКО М.С. Я висловилася. Я – утрималася.

ГОЛОВУЮЧА. Да, я зрозуміла, утрималися, да.

Дмитре, Павле, бо у нас поки що два і два голосування, то на даний момент...

ЛЮБОТА Д.В. Любота вже казав, я – утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, не почула.

Окей, тобто рішення не ухвалено.

Пане Валентине, на жаль, така ініціатива, як бачите, потребує подальшого розжовування. Це в 24 години, вірніше в 12 годин можна зробити, все зруйнувати, а от поремонтувати – потребує тижнів і тижнів.

Дякую, колеги. Насправді порядок денний нашого засідання вичерпаний. Я бачу, там пані Тамара Малькова, я перепрошую.

МАЛЬКОВА Т. Я хочу озвучити узгоджену позицію української сторони Платформи Україна-ЄС.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, я не побачила вчасно вашої руки.

МАЛЬКОВА Т. Ми вважаємо величезною помилкою ухвалення Закону 12414, що загрожує закріпленому в Конституції європейському курсу України. За відсутності належної діяльності антикорупційних структур ми не зможемо відкрити перший кластер переговорів, а, отже, продовжувати переговорний процес про вступ до ЄС, а також ризикуємо залишитися без фінансової підтримки в рамках Ukraine Facility, який передбачає фінансування тільки за наявності обіцяних реформ. Депутати Верховної Ради України незалежно від партійної приналежності мають усвідомити свою відповідальність за долю країни та критичність моменту. Закликаємо народних депутатів якнайшвидше виправити ситуацію і зібратися на термінове засідання Верховної Ради, і проголосувати за відновлення незалежності антикорупційних органів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Напевно, пані Тамара, якби... Я так розумію, що колеги і вас би не почули, навіть якби ви перед цим голосуванням звернулися до них, не почули би і українське суспільство, вони мають час. Вони мають часу відкатувати і потім будуть довго ще пробувати відновлювати довіру до

України, яка, на жаль, зараз катастрофічно падає серед наших партнерів і яку нам доведеться вихаркувати, просто це знищення довіри вихаркувати кров'ю, в прямому сенсі цього слова. Але, на жаль, це не всі розуміють з входу, да, їм треба спочатку добре вдаритися головою з розбігу об стіну. Але дякую, колеги.

Я бачила, що реєструються ще додаткові законопроекти альтернативні до президентського, до речі... Тому... Не знаю, мене чути, видно? Да, тому, можливо, якщо секретаріат встигне до нашого засідання підготувати аналіз цих законопроектів, я буду пропонувати зібратися ще раз комітету, але ми це обговоримо в чаті, для того, щоби мати наші висновки на всі законопроекти подані, і це буде правильно.

І друге, що показала вся ця історія, це те, що вже кілька разів, неодноразово законопроекти, які в першому читанні не стосуються, взагалі не стосуються наших євроінтеграційних зобов'язань, в переважній більшості там регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу, уже вдруге за останні два тижні законопроекти перетворюються до невпізнанності, які абсолютно порушують наші євроінтеграційні зобов'язання.

Я пропонуватиму членам комітету долучитися до ініціативи, яка надасть нашому комітету не тільки право, а і зобов'язання, відповідальність розглядати до другого читання ті законопроекти, в яких з'являються норми, які безпосередньо стосуються наших євроінтеграційних зобов'язань. Це важливий елемент контролю, це важливий елемент того, щоби не дозволити країні в той чи інший спосіб зрушити в протилежному... подальшому зрушенні в протилежному напрямку від європейської інтеграції.

Зараз всім дякую за залучення до цієї роботи. Порядок денний вичерпаний. І до наступного засідання. Дякую.